

[Udenrigsministeren]

Danmarks andel af verdensmarkedet skønnes i 1989 at udgøre ca. 0,9 pct. Med en uændret markedsandel ville en eksportforøgelse på ca. 35–40 mia. kr. kunne være opnået, såfremt verdensmarkedet i 1989 havde været godt 20 pct. større i faste priser end de 7 pct., det forventes at vokse med.

Disse regneeksempler viser, hvor vanskeligt det er på kortere sigt at løse betalingsbalanceproblemet alene gennem en stigning i eksporten. Det vil derfor være nødvendigt at føre en økonomisk politik, der i øvrigt kan bidrage til at fjerne underskuddet på betalingsbalancen, herunder især en forøgelse af den private opsparring.

Lønøkonomierne er en dominerende faktor i konkurrenceevnen, men den samlede konkurrenceevne afhænger også af produktivitets- og valutakursudviklingen og virksomhedernes indtjening og kapacitetsudnyttelse. Efter de foregående års store tab af konkurrenceevne har stigningen i lønomkostningerne i 1988 og den forløbne del af 1989 gennemsnitligt ligget under udlandets. Eksportpakken og omlægningen af arbejdsgiverafgifterne i 1988, de moderate overenskomstløsninger i 1989 samt valutakursudviklingen har været medvirkende hertil. Målt i fælles valuta skønnes den danske lønkonkurrenceevne at blive forbedret med i alt godt 10 pct. i 1988 og 1989, således at de tidligere års konkurrenceevnetab nu er ved at være genvundne. Forudsat at stigningen i de danske lønomkostninger også i de kommende år holdes under stigningerne i udlandet, vil det, kombineret med en styrkelse af de øvrige faktorer i virksomhedernes konkurrenceevne, kunne skabe gode muligheder for at erobre andele på de danske eksportmarkeder.

4. Nærmarkederne er afgørende

EF og EFTA-landene aftager ca. 75 pct. af den danske eksport. Vareeksporten til disse markeder forventes i 1989 at udgøre godt 150 mia. kr. Som følge af den tyngde, hvormed EF og EFTA indgår i den geografiske sammensætning af dansk eksport, og de pågældende landes samlede størrelse og købedygtighed vil disse markeder selvsagt i en lang fremtid være af central betydning for, at Danmark kan sikre den nødvendige eksportvækst. Dette gælder i sammenligning med fjernmarkederne også en række andre grunde. For det første er nær-

markederne i stadig større udstrækning at betragte som et hjemmemarked. Gennemførelsen af EF's indre marked og EFTA-landenes tilpasning hertil har således til formål at fjerne barrierer for den fri handel og derved skabe fornyet dynamik i økonomien. For det andet har store dele af dansk erhvervsliv en produktionsstruktur, der afspejler efterspørgslen på nærmarkederne, bl.a. fordi dansk erhvervsliv i vid udstrækning indgår som underleverandør til andre europæiske landes industrier. Det vil derfor på kort sigt også være lettere for dansk erhvervsliv at udnytte afsætningsmulighederne på de nære markeder. For det tredje indebærer EF-samarbejdet, at dansk eksport til de nære markeder i EF-landene kan afvikles under stabile forhold og herunder ikke mindst stabile valutakursforhold. For det fjerde giver de nære markeder lettere vilkår for dansk erhvervsliv med hensyn til markedsføring, finansiering og etablering.

Eksportmulighederne på de nære markeder må generelt anses for gode i de kommende år, uanset at nogle af markederne vil være præget af en vis økonomisk afmatning. I sidste års eksportpolitiske redegørelse blev der peget på, at virkningerne af gennemførelsen af det indre marked i henhold til visse skøn (Cecchini-rapporten) ville kunne sikre et niveauløft i eksporten til EF-landene på op mod 10–15 mia. kr.

For så vidt angår vækstmulighederne forudses for 1990 en samlet gennemsnitlig økonomisk vækst i EF-landene på ca. 2¼ pct. i faste priser, hvilket er udtryk for en mindre opbremsning af væksten i forhold til 1988 og 1989, hvor tallene var henholdsvis 3¾ pct. og forventeligt 3¼ pct. Stigningstakten i EF-landenes import i 1990 skønnes i konsekvens heraf også generelt at blive afdæmpet på de fleste markeder, om end der er betydelige forskelle mellem de enkelte lande.

Af særlig betydning for de danske eksportmuligheder er den stærke importvækst i *Forbundsrepublikken Tyskland*. I 1990 forventes stigningen at blive på 6¾ pct. i faste priser, hvilket er en fremgang i forhold til væksten i 1988 og 1989. Med en uændret dansk markedsandel vil der således i 1990 være mulighed for en fremgang i eksporten. Det vesttyske marked, som aftager 17–18 pct. af dansk eksport, vil fortsat være af helt central betydning for den danske eksports udvikling. *UK* er Danmarks